

Sayı : 2790

Tarih : 10-11-2023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen sorularımın **Adalet Bakanı YILMAZ TUNÇ** tarafından Anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **06.11.2023**

DİLAN KUNT AYAN
Şanlıurfa Milletvekili

Adil yargılanma hakkı ihlallerinin en önemli başlıklarından biri olan uzun tutukluluk süreleri ve makul sürede yargılama yapılmaması, yargılaması devam etmekte olan ve başta tutuklu yargılanan kişiler hakkında ağır mağduriyetler yaratmaktadır.

Son olarak tarafımıza iletilen bir başvuruda, Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Cezaevi'nde olan Velat CİN isimli tutuklu, temyiz incelemesi sonuçlanmadığı halde, yerel mahkeme tarafından verilen ceza kesinleşmeden, infazını tutuklu olarak tamamlandığını ve buna rağmen tahliye edilmediğini iletmıştır.

Avukatının verdiği bilgiye göre; “Velat CİN Ankara Güvenpark'taki patlama olayının ardından şüpheli olarak tutuklanmış, yapılan yargılamada olayla hiçbir ilgisinin bulunmadığı ortaya çıkmış ancak fotoğrafçı olarak çektiği birkaç fotoğraf gerekçe gösterilerek örgüt üyeliği gerekçesiyle 9 yıl hapis cezası ile cezalandırılmıştır. Temyiz incelemesi neticesinde suçsuzluğu ispatlanacak olan CİN, lehine delillere rağmen olayın ardından tutuklandığı 17/03/2016 tarihinden bu yana 7 yıl 6 aydır tutuklu olarak yargılanmaktadır. Cezası kesinleşseydi dahi tahliye tarihi gelmiş ve geçmiştir. Tüm taleplere rağmen, temyiz incelemesi öne çekilmemiş, Yargıtay karar vermemiş olsa dahi tahliye olması gereken müvekkil cezaevinde tutulmaya devam etmektedir. Yargıtay'ın yapılan başvurulara göre dosyayı öne çekmesi taleplerimiz sonuçsuz kalmıştır.”

Anayasa 141. Maddede; “Davaların en az giderle ve mümkün olan süratle sonuçlandırılması, yargının görevidir” şeklinde koruma altına alınan bir hakkın ihlali anlamına gelen bu durum, yargının ve hukukun güvenilirliğini, adaletin tecellisini engellemektedir. Mahkumiyeti kesinleşmemiş ve yargılama sonunda suçsuz bulunma ihtimali bulunan bir kişinin masumiyet karinesi yok sayılarak yıllardır tutuklu bırakılması başta Anayasa olmak üzere hukuka açık aykırılık taşımaktadır. Yargıtay'da biriken iş yükü, personel azlığı veya benzer gerekçelerle kişi özgürlüğünü ihlal edilmesi gibi sonuçları olan bu durum tek başına yargısal bir işlem olmayıp, yargı mekanizmasıyla doğrudan ilgilidir.

Bu nedenle meydana gelen hak ihlalleri ve tarafımıza iletilen Velat CİN'in iddialarının yanıtlanması, Bakanlığınızın yetki ve sorumluluğundadır.

Bu bağlamda;

- 1- Yargıtay'ın henüz karar vermediği gerekçesiyle, tutuklu Velat CİN'in tahliye edilmediği iddiaları doğru mudur?
- 2- Dosyanın öncelikli olarak incelenmesi gereken hallerde, Yargıtay'ın yapılan başvurulara rağmen dosyayı öne çekmemesinin gerekçesi nedir?
- 3- Yargıtay ile Bakanlık arasında "makul süre hedef politikası" uygulanmakta mıdır? Bu uygulamanın denetlemesi yapılmakta mıdır, varsa inceleme ve değerlendirme sonuçlarını paylaşınız.
- 4- Cezaevlerinde geçen tutukluluk süresi, yargılama sonucu verilme ihtimali olan ceza miktarını geçen kaç tutuklu bulunmaktadır?
- 5- Cezalandırma aracına dönüşen ve ceza süresini de aşan uzun tutukluluk süreleriyle ilgili Bakanlığınızın herhangi bir çalışması var mıdır?
- 6- Yargıtay'ın iş yükü ve yoğunluğu gerekçesiyle kişi özgürlüğünü ihlal sonucu doğuran bu ve benzer durumlara dair Bakanlığınızın alternatif mekanizma ve yollar geliştirmeye dönük çalışması var mıdır?
- 7- Son 10 yılda mahkumiyeti geçen uzun tutukluluk süreleri ile ilgili olarak Bakanlığınıza kaç şikâyet iletilmiştir?
- 8- Makul sürede yargılanma hakkının ihlali sonucu mahkûmiyet süresini aşan tutukluluk hallerinde, kişilerin mağduriyetlerini gidermeye yönelik herhangi bir tedbir ve tazmin çalışmanız var mıdır?